

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU” DIN ARAD
 310130 Arad, B-dul Revoluției nr. 77, P.O. BOX 2/158 AR
 Tel : 0040-257- 283010; fax. 0040-257- 280070
 http://www.uav.ro; e-mail: rectorat@uav.ro
 Operator de date cu caracter personal nr.2929

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre Program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU” DIN ARAD
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă “Ilarion V. Felea”
1.3. Departamentul	Departamentul de Discipline Teologice
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Anul universitar	2019-2020
1.6. Ciclul de studii	Master
1.7. Specializarea / Programul de studii	Pastorație și viață liturgică
1.8. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență (IF)

2. Date despre Disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	ImCF4O12 Problematika cântării bisericești la începutul mileniului al III-lea 2
2.2. Titular Plan învățământ	doctor Buta Mircea Remus
2.3. Asistent	doctor Buta Mircea Remus
2.4. Anul de studiu	2
2.5. Semestrul	2
2.6. Tipul de evaluare	ES
2.7. Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3
3.2. Ore de curs pe săptămână	2
3.3. Ore de seminar/ laborator/ proiect pe săptămână	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42
3.5. Ore de curs pe semestru	28
3.6. Ore de seminar/ laborator/ proiect pe semestru	14
Distribuția fondului de timp [Ore]	
3.4.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	50
3.4.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	40

3.4.3. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	10
3.4.4. Tutoriat	2
3.4.5. Examinări	2
3.4.6. Alte activități ...	4
3.7. Total ore studiu individual	108
3.8. Total ore pe semestru	150
3.9. Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Precondiții de curriculum	Cunoașterea la nivel minimal al slujbelor ortodoxe
4.2. Precondiții de competențe	Înțelegerea și posibilitatea unui scurt comentariu asupra rolului și rostului cântărilor bisericești

5. Condiții necesare (acolo unde este cazul)

5.1. Condiții de desfășurare a cursului	Laboratorul de muzică
5.2. Condiții de desfășurare a seminarului	Laboratorul de muzică
5.3. Condiții de desfășurare a laboratorului	
5.4. Condiții de desfășurare a proiectului	

6. Competențele specifice acumulate (acolo unde este cazul)

6.1. Competențe profesionale	C5.3 . Găsirea unor mijloace potrivite care să înlesnească omului contemporan înțelegerea profunzimii tezaurului liturgic al Bisericii C5.4 Aprecierea justă a raportului dintre tradiție și înnoire în slujirea și misiunea Bisericii. C6.1 Cunoașterea aprofundată a specificului misiunii Bisericii în lumea secularizată. C6.2 Identificarea provocărilor la adresa cultului Bisericii, la începutul mileniului al III-lea.
6.2. Competențe transversale	CT1. Aplicarea valorilor și principiilor deontologice specifice domeniului teologie, în condiții de autonomie și independență profesională CT2. Planificarea și organizarea grupului în vederea eficientizării activității CT3. Autoevaluare a nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica mediului organizațional și a pieței forței de muncă; însușirea unor metode și tehnici de învățare

7. Obiectivele disciplinei (acolo unde este cazul)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Stăpânirea unor noțiuni despre problemele cântărilor liturgice • Lărgirea cunoștințelor despre muzica religioasă. • Însușirea unor adevăruri despre rolul și rostul cântării liturgice • Posibilitatea comentării și analizei “Răspunsurilor liturgice” în cadrul Sfintei Liturghii. • Dobândirea de informații despre istoria muzicii
7.2. Obiectivele specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Păstrarea, dezvoltarea și răspândirea cântării liturgice 2. Dezvoltarea unui conținut ideatic minimal despre tematicile prezentate

3. Cunoașterea problematicii muzicii bisericești și dobândirea unor abilități de soluționare a lor

8. Conținuturi (acolo unde este cazul)

8.1 Conținut Curs	Metode de predare	Observații
<p>- 1. Vocația recuperării valorilor muzicale - 2. Misiunea muzicală pe internet - 3. Misiunea parohiei prin muzică - 4. GUST ȘI PREFERINȚĂ ÎN CÂNTAREA BISERICESCĂ - 5. Muzica bisericească – edificiu doxologic cu scop euharistic - 6. Foloasele și binefacerile cântării bisericești asupra tinerilor. Importanța modului de abordare. - 7. Despre lipsa bucuriei în cântarea bisericească - 8. De la „înnoire liturgică” la „înnoire muzicală” ? De la conservatorism muzical la adaptarea cu „realitatea globalizatoare” ! - 9. Românirea cântărilor: un meșteșug și multe controverse - 10. „Să ne preocupăm de muzica credinței noastre !” Importanța tradiției în interpretarea muzicii strămoșești din biserică !? - 11. Geniul românesc versus tradiție bizantină (I) - 12. Geniul românesc versus tradiție bizantină (II) - 13. Geniul românesc versus tradiție bizantină (III) - 14. Curs recapitulativ, la dispoziția studenților</p>	<p>Expunere euristică, Prelegerea interactivă, problematizarea, comentariu, analiza</p>	
<p>8.2 Bibliografie Curs</p> <p>Bibliografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grăjdian, Vasile – Mici scrieri bisericești și culturale, Editura ANDREIANA, Sibiu, 2010 - Buta, Mircea – Remus, Cântările glasurilor bisericești la Vecernie și esența lor intonațională, în notațiile lui Trifon Lugojan, Editura Universității “Aurel Vlaicu”, Arad, 2006 - Timaru, Valentin – Muzica noastră cea spre ființă, Editura AXA, Cluj – Napoca, 2001 - Buta, Ioan – Eugen, REGLEMENTĂRI CANONICE PRIVIND CÂNTAREA LITURGICĂ ÎN BOR, Editura ANDREIANA, Sibiu, 2016 - Chircev, Elena – MĂRTURII ȘI DIALOGURI DESPRE MUZICA BIZANTINĂ, Editura RISOPRINT, Cluj-Napoca, 2013 - Moisil, Costin – Românirea cântărilor: un meșteșug și multe controverse, Editura Muzicală, București, 2011 - Moisil, Costin, - Geniul românesc versus tradiție bizantină, Editura Muzicală, București, 2017 - Orice surse de pe internet, cu similitudini tematice - și cu argumente expuse și susținute coerent 		
8.3 Conținut Seminar	Metode de predare	Observații
<p>- 1. Aplicația practică 1 – Fiecare masterand va prezenta un repertoriu de cântări de la el din parohie (sau auzite în alte locuri), piese cu text scripturistic și cântări cu text nescripturistic. Comentariu asupra vechimii lor, specificităților zonale, etc. (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 2. Aplicația practică 2 – Mărturisiri personale cu diferite reacții duhovnicești, pozitive sau negative la anumite modalități de interpretare a cântărilor liturgice (Exemplificări, comentarii, analize) (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 3. Aplicație practică 3 – Descrieți mai multe titluri de cântări pe care le preferați să fie cantate cu ison. Amintiți câteva parohii cu o bună cântare susținută de ison. Localizați și alte locuri cu o interpretare defectoasă a isonului (Exemplificări, comentarii, analize) (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 4. APLICAȚIE PRACTICĂ 4 - EȘALONAȚI ȘI CARACTERZAȚI DUPĂ ÎNȚELEGEREA VOASTRĂ URMĂTOARELE EXPRESII: A) CÂNTĂRI SACRE, B) CÂNTĂRI RELIGIOASE, C) CÂNTĂRI BISERICEȘTI. (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 5. Aplicație practică 5 – Dați câteva exemple de interpretări „ascetice” ale cântărilor bisericești (atât în variantă corală cât și de strană). Descrieți ce înțelegeți prin opusul unor astfel de interpretări ! (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 6. Aplicație</p>	<p>problematizarea, comentariu, analiza</p>	

<p>practică 6 - Enumerați cele mai frumoase cântări închinare Maicii Domnului și locurile unde le-ați auzit. Argumentați de ce v-au impresionat pozitiv dar și negativ. (atât coral cât și solistic). (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - - 7. Aplicație practică 7 - Descrieți cum înțelegeți voi cântarea bisericească din vestul țării. Cum ați proceda dacă ar trebui să o explicați altora...(elaborați un scurt plan) (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - - 8. Aplicație practică 8 – Amintiți și scoateți la lumină alte nume de profesori, care au făcut cinste cântării bisericești. (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - - 9. Aplicație practică 9 – Amintiți și scoateți la lumină alte nume de dirijori, care au făcut cinste cântării bisericești. (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 10. Aplicație practică 10 – Amintiți și scoateți la lumină alte nume de strănari, care au făcut cinste cântării bisericești. (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 11. Aplicație practică 11 – Expuneți-vă părerile și ideile personale despre cum ar trebui să evolueze muzica bisericească în acest mileniu. Încercați să vi le susțineți prin argumente potrivite ! (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 12. Aplicație practică 12 - Expuneți-vă părerile personale cu privire la interpretarea cântărilor bisericești cu microtonii pe parcursul lor. Argumentați menținerea lor în cântare sau posibilitatea renunțării la ele. (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 13. Aplicație practică 13 - Caracterizați asemănările și deosebirile dintre variantele glasurilor notate de Dimitrie Cunțanu și Trifon Lugojan. (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 14. Seminar recapitulativ, la dispoziția studenților</p>		
<p>8.4 Bibliografie Seminar</p> <p>Bibliografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grăjdian, Vasile – Mici scrieri bisericești și culturale, Editura ANDREIANA, Sibiu, 2010 - Buta, Mircea – Remus, Cântările glasurilor bisericești la Vecernie și esența lor intonațională, în notațiile lui Trifon Lugojan, Editura Universității “Aurel Vlaicu”, Arad, 2006 - Timaru, Valentin – Muzica noastră cea spre ființă, Editura AXA, Cluj – Napoca, 2001 - Buta, Ioan – Eugen, REGLEMENTĂRI CANONICE PRIVIND CÂNTAREA LITURGICĂ ÎN BOR, Editura ANDREIANA, Sibiu, 2016 - Chirceev, Elena – MĂRTURII ȘI DIALOGURI DESPRE MUZICA BIZANTINĂ, Editura RISOPRINT, Cluj-Napoca, 2013 - Moisil, Costin – Românirea cântărilor: un meșteșug și multe controverse, Editura Muzicală, București, 2013 - Moisil, Costin, - Geniul românesc versus tradiție bizantină, Editura Muzicală, București, 2017 - Orice surse de pe internet, cu similitudini tematice - și cu argumente expuse și susținute coerent 		
8.5 Conținut Laborator	Metode de predare	Observații
8.6 Bibliografie Laborator		
8.7 Conținut Proiect	Metode de predare	Observații
8.8 Bibliografie Proiect		

9. Coroborarea/validarea conținuturilor disciplinei (acolo unde este cazul)

În vederea proiectării prezentei fișe, a selectării conținuturilor și a alegerii metodelor de predare-învățare și a modalităților de evaluare, titularul disciplinei s-a consultat cu alte cadre didactice universitare, coordonatoare a altor programe similare, în cadrul întâlnirilor titularilor disciplinei de Muzică bisericească și ritual de la facultățile de teologie din țară. Acest fapt a avut drept scop identificarea nevoilor și așteptărilor credincioșilor și coordonarea cu programele din cadrul altor instituții de învățământ superior.

10. Evaluare (acolo unde este cazul)

Tip	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere
-----	----------------------	--------------------	---------

activitate			din nota finală
10.1. Curs	Profunzimea și bogăția dezvoltării tematicilor, expunerea vie și atractivă	- Probă orală, - Prezență obligatorie	80%, 20%
10.2. Seminar			
10.3. Laborator			
10.4. Proiect			
<p>10.5 Standard minim de performanță</p> <p>Susținerea unui discurs tematic performant, elaborat în mod logic, folosind cel puțin două subiecte din cele parcurse în timpul semestrului</p>			

Titular

doctor Buta Mircea Remus

Asistent

doctor Buta Mircea Remus

DIRECTOR DEPARTAMENT

Pr. Lect. Dr. Cutaru Caius Claudius

DECAN

Pr. Prof. Univ. Dr. Cristinel IOJA